

Звіт про діяльність Фундації «Відкритий Діалог» за 2019 рік

1. Дані про Фундацію:

а) Назва: ФУНДАЦІЯ «ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ»

б) Місце розташування, адреса:

01-493 ВАРШАВА, ВУЛ. ПІРЕНЕЙСЬКА (поточна адреса)

00-580 ВАРШАВА, АЛ. ШУХА 11А/21 (адреса у звітному році)

с) Дата внесення до Державного судового реєстру: 12.04.2010.

д) KRS: 0000353754, REGON: 060615226

е) Дані щодо Членів Правління Фундації відповідно до актуального запису в судовому реєстрі:
Ім'я та прізвище:

Людмила Козловська – Голова Правління

Марчін Мичельський – Віцепрезидент Правління

ф) Мета Фундації – захист прав людини і підтримка демократії та верховенства права шляхом:

- діяльності на користь розвитку ініціатив, рухів і громадянського суспільства, зокрема, в країнах, які входили до складу колишнього СРСР, – на підставі досвіду системної трансформації Республіки Польща, а також цінностей і стандартів функціонування суспільного життя в країнах-членах Європейського Союзу;
- діяльності на користь формування партнерства між Республікою Польща та іншими країнами, зокрема, вказаними в пункті 1, а також між громадянами цих країн;
- діяльності на користь співпраці в сфері інтеграції ініціатив, рухів, громадянського суспільства і держав, зокрема, вказаних в пункті 1, з іншими суб'єктами міжнародного права;
- діяльності на користь змін, які мають на меті забезпечити громадянам, зокрема, країн, вказаних в пункті 1, рівні шанси у їхньому інтелектуальному, професійному, соціальному і культурному розвитку, і повне користування громадянськими правами, зокрема, політичною активністю;
- діяльності на користь безпеки і громадського порядку, розвитку самоуправління, освіти, культури, захисту здоров'я і підвищення доступності, а також покращення стандартів функціонування інших публічних послуг.

2. Принципи, форми і сфера статутної діяльності із зазначенням реалізації статутних цілей:

2.1. Сфера діяльності:

1. вивчення та аналіз випадків порушення прав людини, особливо громадянських прав і права на захист від переслідування, і соціальних явищ, також на підставі емпіричних даних, їх синтез і накопичення в базах даних, і надання їх у вигляді аналізів, звітів, презентацій, інфографік, мультимедійних засобів і розробок іншого роду;

2. популяризація, зокрема, серед політичних діячів, органів державної адміністрації та самоуправління, міжнародних організацій і в середовищі, яке формує думку, в засобах масової

інформації та в соціальних мережах, зокрема, в формі фотографій, записів та записів трансляцій, фільмів, заяв, статей та інтерв'ю, проблематики, вказаної в §7, а також зібраної Фундацією, зокрема, в формах, вказаних в пункті 1, і досягнень Фундації в сфері, передбаченій її статутними цілями;

3. організація та проведення тренінгів, майстер-класів, семінарів та конференцій, зокрема, для фізичних осіб, підприємств, державних установ і органів самоврядування, студентського самоврядування, професійного самоврядування, організацій роботодавців, професійних і релігійних спілок, громадських рухів і політичних угруповань, а також неурядових організацій в сфері, передбаченій статутними цілями Фундації;

4. консалтинг для фізичних осіб, підприємців, державних установ та органів самоврядування, студентського самоврядування, професійного самоврядування, організацій роботодавців, професійних і релігійних спілок, громадських рухів і політичних угруповань, а також неурядових організацій в сфері, передбаченій статутними цілями Фундації;

5. організація публічних зібрань, зокрема, маніфестацій і акцій протесту, а також благодійних заходів, аукціонів, виставок, вернісажів, подій, рекламних акцій і музичних концертів та інших заходів у сфері, передбаченій статутними цілями Фундації;

6. видавнича діяльність;

7. надання фінансової, матеріальної, правової та організаційної допомоги підприємствам, державним установам та органам самоврядування, професійного самоврядування, організаціям роботодавців, профспілок, релігійних об'єднань, громадських рухів і політичних угруповань, а також неурядовим організаціям і фізичним особам, зокрема особам, які потребують гуманітарної та медичної допомоги, шляхом організації медичних тренінгів і навчання у сфері надання першої допомоги, в рамках і відповідно до чинних положень законодавства, також кваліфікованими особами;

8. створення стипендіальних програм та фондів, а також фінансування стипендій для особливо обдарованих, соціально активних дітей, молоді та студентів, для репресованих осіб або осіб, які перебувають у складній матеріальній ситуації;

9. організація спостережних місій, зокрема спостережних місій на виборах, і ознайомчих візитів у сфері, передбаченій статутними цілями Фундації;

10. придбання обладнання, устаткування та матеріалів, а також послуг, які слугують для реалізації статутних цілей Фундації, і безкоштовна передача або надання їх фізичним особам та іншим суб'єктам, що діють у сфері, передбаченій статутними цілями Фундації.

2.2. Реалізація цілей у 2019 році:

Підтримка реформ і захист прав людини в Україні

У звітному році Фундація продовжила виступати проти переслідувань громадських активістів та протистояти зловживанням владою в найширшому сенсі цього слова.

Продовжуючи свою діяльність з минулого року, Фундація стежила за справою українського журналіста-розслідувача і активіста боротьби з корупцією Максима Демидова, підтримуючи його в процесі екстрадиції в Польщі. Його екстрадиція була затребувана прокуратурою міста Кривого

Рогу – корупційні скандали, пов'язані з цією справою, журналіст описав ще до від'їзду у Польщу. Нарешті в червні 2019 року Максиму Демидову було надано додатковий захист на території Польщі, а Апеляційний суд у Варшаві остаточно відмовив в його екстрадиції в Україну.

16-19.03.2019 Фондація провела моніторинг стану прав людини в Україні. В рамках місії було проведено ряд зустрічей в Одесі і Києві з представниками українського громадянського суспільства, експертних кіл, української влади та акредитованими в країні дипломатами.

Представники Фондації зустрілися, зокрема, з активістами українського відділення Freedom House, Центру протидії корупції, правозахисного центру «Зміна», Інституту масової інформації, організації «Байдужий», Одеського та Криворізького Автомайдану, Групи моніторингу прав національних меншин, а також з депутатами Верховної Ради Україна, представниками органів місцевого самоврядування та Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Місія була спільним проектом трьох правозахисних НУО: Італійської федерації з прав людини (Італія), Центру громадянських свобод (Україна) та Фондації «Відкритий Діалог». Організація місії фінансувалась Італійською федерацією з прав людини. У заході також взяла участь Корнелія Врублевська, народний депутат (Громадянська коаліція), член польсько-української парламентської групи.

Основна увага місії була присвячена проблемі нападів на українських активістів, які борються з корупцією, місцевими олігархічними угрупованнями і дисфункціональними правоохоронними і судовими структурами, які, на загальну думку, не були в достатній мірі реформовані після революції 2013/2014 років (Євромайдан).

В рамках місії, 18.03.2019 в Комітеті Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин були проведені слухання, організовані спільно Фондацією та Італійською федерацією з прав людини. Дискусію «Загрози правам громадян України в Білорусі, Росії та Казахстані» (англ., «*Threats to the rights of Ukrainian citizens in Belarus, Russia and Kazakhstan*»), очолила Голова Комітету, народний депутат Ірина Сулова.

Детальний курс і висновки місії містяться у двох доповідях, опублікованих на сайті Фондації: «Спостережна місія – права людини в Україні: окремі випадки переслідування активістів громадянського суспільства після 2014 року» та «Спостережна місія – права людини в Україні: стан антикорупційних активістів в Кривому Розі».

Фондація продовжила стежити за ситуацією зі зростання кількості політичних біженців з інших пострадянських країн в Україні (зокрема з Росії та Казахстану), а також щодо захисту, що їм надає українська влада, особливо в рамках триваючого процесу у справах біженців.

У грудні 2019 року в Києві Фондація організувала захід у рамках IV Національної правозахисної НеКонференції: «Як захистити політичних біженців від незаконних екстрадиції та зловживань міждержавної правовою допомогою?». Співорганізаторами заходу виступили Благодійний фонд «Право на захист», Харківський інститут соціальних досліджень і коаліція «Правозахисний порядок денний». Одним із основних питань, що обговорювались, був захист і безпека політичних біженців з інших пострадянських країн на території України.

Порушення прав людини в Криму та українські політв'язні в Росії

Ми також продовжили свою діяльність в рамках міжнародної кампанії «LetMyPeopleGo», ініційованої Центром громадянських свобод / Євромайданом SOS і підтримуваної, зокрема, Українською Гельсінкської групою з прав людини, «Euromaidan Press», «Людина в біді», «Євромайдан Варшава» та Міністерством закордонних справ України.

У квітні 2019 року Фондація спільно з Італійською федерацією з прав людини організувала захід, присвячений так званому «закону Магнітського» як інструменту боротьби з безкарністю осіб, відповідальних за серйозні порушення прав людини на пострадянському просторі. Захід відбувся в штаб-квартирі Ради Європи під час сесії Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ). На наше запрошення в ньому взяли участь, зокрема, Елеонора Бекірова, дочка політв'язня Едема Бекірова – кримського татарина і громадянина України. Едем Бекіров перебував у російській в'язниці в Криму, і його життя загрозувало стрімке погіршення здоров'я.

Бекірова закликала присутніх працювати над введенням санкцій за «законом Магнітського» проти тих, хто винен у репресіях проти кримських татар і українців в Криму. Вона також згадала історію свого батька, вказавши, як на повністю сфабриковані звинувачення в його справі, так і на масштаб репресій (тоді) проти народу Криму: 106 політв'язнів і 166 дітей, чий батьки були ув'язнені. Під час заходу також згадали про 24 українських моряків, які були взяті у полон після нападу російського флоту на українські судна в 2018 році в Азовському морі. Захід пройшов під патронатом членів ПАРЄ Роберто Рампі (Італія; Група соціалістів, демократів і зелених), Пітера Омцігта (Нідерланди; ЄНП) і Андре Гаттолїна (Франція; АЛДС).

У вересні 2019 року, після багаторічних зусиль, десятки громадян України – серед яких і режисер Олег Сенцов, який знаходився в ув'язненні з 2014 року, і 24 моряка українського військово-морського флоту – повернулися на свободу в рамках широкого обміну ув'язненими. Звільнення Сенцова дало новий імпульс боротьбі за свободу решти «кремлівських заручників».

26.09.2019 Олег Сенцов виступив зі своєю першою промовою за кордоном – в рамках організованого Фондацією візиту в Берлін. Потім разом з партнерськими організаціями та членами Бундестагу ми організували парламентські слухання на тему «Проблеми міжнародних правозахисних механізмів». Слухання були спільно організовані парламентарями Франком Швабе (Група соціалістів, демократів і зелених) і Мануелем Сарацином («Союз 90 / Зелені»). Спільно з Центром громадянських свобод (ЦГС) та Італійською федерацією з прав людини (FIDU) ми обговорили ефективність міжнародних механізмів захисту прав людини в таких країнах, як Росія, Туреччина і Казахстан, а також здатність окремих держав дотримуватися своїх міжнародних зобов'язань.

Під час заходу і двосторонніх зустрічей, що проходили 24-26 вересня, члени Комітету із міжнародних справ і Комітету з прав людини Бундестагу, а також представники МЗС Німеччини були проінформовані членами нашої делегації про поточне становище решти українських в'язнів, незаконно утримуваних російською владою.

Крім того в штаб-квартирі Європейської кіноакадемії в Берліні відбулася зустріч Олега Сенцова з її президентом – Вімом Вендерсом.

У жовтні 2019 року в Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) в Страсбурзі спільно з ЦГС і FIDU ми організували дебати з питань ефективності застосування механізмів санкцій як інструменту захисту прав людини в недемократичних країнах. Однією з головних тем заходу стала ситуація, пов'язана з агресією Росії проти України, зокрема, з дотриманням прав людини на окупованих Росією територіях, зокрема доля 227 ідентифікованих українських військовополонених, яких утримують в полоні на території окупованої частини Донбасу. У цьому

заході взяв участь Олег Сенцов, під патронатом депутатів Європарламенту Франка Швабе (Німеччина; Група соціалістів, демократів і зелених), Роберто Рампі (Італія; Група соціалістів, демократів і зелених) і Марціна Полячіка (Словаччина; Альянс лібералів і демократів за Європу) .

В рамках візиту також відбулася особиста зустріч Людмили Козловської, Олега Сенцова і представниці ЦГС Олександри Романцової з Президентом Франції Еммануелем Макроном, а також прес-конференція і зустрічі з політичними групами ПАРЄ (Альянсом лібералів і демократів за Європу і Європейською народною партією), Президентом Асамблеї Ліліаною Морі Паск'є (Швейцарія, Група соціалістів, демократів і зелених) і постійними представниками (послами) країн ЄС, акредитованими в Раді Європи. Ми надали нашим співрозмовникам доповіді про українських в'язнів, російські військові злочини в Україні і порушення міжнародного права Росією.

Результатом візиту стала, зокрема, письмова заява, підписана декількома десятками членів Асамблеї – «Російська Федерація повинна звільнити всіх українських політв'язнів», в якій також містився заклик до персональних санкцій проти російських чиновників, відповідальних за їхнє переслідування.

Звільнення Олега Сенцова стало фактичною і символічною кульмінацією декількох років агітаційної роботи Фондації та інших неурядових організацій в цьому напрямку.

Захист прав людини в Казахстані

Системний моніторинг ситуації в Казахстані, який проводиться спільно з FIDU і здійснювався у 2018 році у вигляді регулярних наглядових місій в країну, був припинений в перші місяці 2019 року. Це було пов'язано з наростаючим обструкціонізмом з боку казахстанської влади, що проявився, зокрема, у відмові видати візи учасникам місії, стеженням за ними з боку спецслужб (Комітету національної безпеки), а також затриманні і депортації в лютому 2019 року двох українських спостерігачів від FIDU (Людмили Волошиної, Валерія Явтушенко).

Ці події були представлені на парламентських слуханнях, організованих Фондацією в парламенті України в березні 2019 року, на яких обговорювалися питання безпеки та загрози для громадян України, які проживають в Казахстані та інших пострадянських державах. Міністерство закордонних справ України взяло на себе зобов'язання дати відповідь з метою прояснення цього питання.

Резолюція Європарламенту від 14.03.2019, за яку виступала Фондація, стала проривом у діяльності Фондації в сфері захисту прав людини (зокрема, прав політв'язнів) в Казахстані. Резолюція закликала владу Казахстану звільнити політичних в'язнів і припинити всі форми репресій щодо осіб, які намагаються здійснити свої громадянські права (включно з свободою слова, зібрань та асоціації). У резолюції зазначено більш 600 випадків, коли люди ставали жертвами політичних переслідувань через їхню участі в мирних протестах, найчастіше організованих рухом «Демократичний вибір Казахстану», який влада країни вважає екстремістським.

Ця резолюція не принесла істотних змін в політику влади Казахстану (хоча і сприяла звільненню багатьох в'язнів в той час), але стала надзвичайно важливою відправною точкою для місцевого громадянського суспільства.

У травні 2019 року ми запустили нову ініціативу в соціальних мережах під назвою «Активісти – не екстремісти» (#ActivistsNotExtremists), спрямовану на широкий збір інформації про порушення

прав людини (зокрема, з політичних мотивів) в Казахстані. Членство в цій групі швидко зросло до декількох тисяч чоловік, які не тільки повідомляли про порушення, а й почали формувати власні неформальні групи і правозахисні організації, що працюють в різних регіонах країни. Фондація спільно з FIDU надавала широку підтримку цьому процесу. Першою з новостворених організацій стала ініціатива «Qaharman».

Ці дії дозволили надати масштабну допомогу людям, переслідуваним за політичними мотивами, і їхнім родичам по всій країні, кількість яких невпинно зростала у зв'язку з безпрецедентними масштабами соціальних протестів в Казахстані. Найбільші мирні антиурядові демонстрації 2019 року пройшли в червні, безпосередньо перед і під час дострокових президентських виборів.

Фондація приділяла значну увагу зростаючому впливу Китаю в Казахстані та використанню казахстанською владою (та іншими авторитарними країнами) китайських методів спостереження за суспільством і репресій щодо активістів (контроль над Інтернетом і соціальними мережами, заборони на виїзд з країни, масові затримання і т. п.).

Захист верховенства права і демократії в Польщі

Протягом року, який розглядається, Фондація активізувала свою діяльність щодо захисту верховенства права, зокрема незалежності судової системи, а також діяльність із захисту громадянських активістів у Польщі, які зазнали жорстокого поводження з боку влади.

Фондація продовжувала організовувати візити до європейських і міжнародних інституцій для участі у зустрічах представників із польського репресованого середовища.

08.05.2019 в Варшаві ми організували майже 100-місну конференцію «Політика ненависті і переслідування в публічній сфері – як з ними боротися» за участю депутатів польського парламенту, журналістів, юристів та громадських діячів. В її рамках було виявлено кілька характерних феноменів, які в останні роки дедалі більше впливають на суспільне життя в Польщі, серед яких:

- поступова втрата інформаційної функції засобів масової інформації (зокрема, так званих громадських медіа) на користь відкритої пропаганди і людиноненависницьких висловлювань, спрямованих проти опонентів уряду або ж на підтримку його конкретної діяльності;
- репресивні дії державних органів (наприклад, необґрунтовані арешти і пряме застосування насильства щодо учасників соціальних протестів);
- згода на ненависть (відсутність твердої реакції широкої громадськості і, перш за все, влади на ненависть, наприклад, з боку радикальних правих груп).

Ми розглядали ці дебати як певне продовження дискусії щодо конфлікту між урядом і громадянським суспільством, яка відбулася у вересні 2017 року на Національному стадіоні у Варшаві в рамках міжнародної конференції ОБСЄ з НРВЛВ.

13.06.2019 ми взяли участь в роботі конференції «Дні громадянського суспільства» на засіданні Європейського економічного і соціального комітету в Брюсселі. Під час конференції від імені Фондації виступив Бартош Крамек, Голова Ради Фондації, який присвятив свій виступ темі громадянської непокори як інструменту ефективного впливу на політику неліберальних урядів, а також розповів про становище своєї дружини, і Голови Правління Фондації, – Людмили Козловської, яка в 2018 році була внесена польським урядом в список осіб, небажаних в Польщі і Шенгенській зоні. Він наголосив на важливості співпраці між громадянським суспільством таких

країн, як Польща та Угорщина, і європейськими інститутами, наголосивши на тій ролі, яку це зіграло в поверненні Людмили Козловської в ЄС.

У липні 2019 року Фондація втрутилася в справу Томаша Сікори, активіста руху «Obywatele RP» («Громадяни Республіки Польща»), який виступив із заявою під назвою «Припиніть узаконювати фашизацію громадського простору». У той час Томаш Сікора був незаконно засуджений за порушення фізичної недоторканності офіцера поліції, попри те, що сам він був поранений в результаті жорстокого поліцейського втручання під час блокади неофашистського маршу в Варшаві 01.05.2018.

На початку липня 2019 року Фондація опублікувала звіт «Злочини на ґрунті ненависті в Польщі в 2018 році – окремі випадки», який був створений за запитом Групи по звітності про злочини на ґрунті ненависті Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини (БДПЛ). Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини на протязі багатьох років займається збором інформації про злочини на ґрунті ненависті в країнах-членах і співпрацюючих державах. Звіт, підготовлений нами, спрямований на представлення окремих випадків злочинів на ґрунті ненависті, скоєних людьми польської національності щодо інших людей на підставі їх національності, релігійно віросповідання або раси.

У вересні 2019 року у зв'язку з частими нападами на представників судових органів і прокурорів, пов'язаних з асоціацією «Lex Super Omnia», 26.09.2019 ми організували дебати, присвячені їхньому поточному становищу. Захід проводився в рамках міжнародної конференції ОБСЄ – Наради з розгляду виконання зобов'язань, присвяченого людському виміру (НРВЛВ). Конференція, яку щорічно організовує Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини (БДПЛ) у Варшаві. В рамках цієї конференції Фондація «Відкритий Діалог» організовує заходи, присвячені захисту прав людини і верховенства права в пострадянських країнах, а з 2017 року – також в Польщі.

У дискусії взяли участь судді Вальдемар Журек і Даріуш Мазур (Асоціація суддів «Themis»), суддя Петро Гончарек (Асоціація суддів «Iustitia») і прокурор Кшиштоф Пархимович, голова асоціації прокурорів «Lex Super Omnia». Учасники дискусії розповіли про політизацію правоохоронних органів і напади на систему правосуддя, які відбувалися після приходу до влади в Польщі партії «ПіС». На додаток до неконституційних і суперечливих законодавчих змін, які посилюють контроль законодавчої і виконавчої влади над прокуратурою та судовою системою, були згадані численні напади і акти переслідування, яким піддавалися непокірні судді і прокурори.

У другій половині 2019 року Фондація запустила програму «Захист переслідуваних» – постійний моніторинг судових процесів над людьми, що зазнали переслідувань через їхню участі у масштабному захисті верховенства права в Польщі. Координатором програми була Йоанна Купер, а в рамках програми ми спостерігали за ходом численних слухань у справах, що стосуються, зокрема, судді Вальдемара Журека (Краків, Катовіце) з Асоціації суддів «Themis», голови асоціації прокурорів «Lex Super Omnia» Кшиштофа Пархимовича (Варшава) і активісток Анни Доманьської (Катовіце), Єви Крушиньської (Лодзь) і Анжея Майдана (Радом).

У розглянутому році Президенту \ Голові Правління Фондації Людмилі Козловській було надано дозвіл на проживання в Бельгії, що, відповідно до європейських правил, зобов'язувало польську владу автоматично видалити її ім'я зі списку небажаних осіб Шенгенської інформаційної системи (ШІС). Це стало певною кульмінацією зусиль, докладених в другій половині 2018 року, щоб дозволити Людмилі Козловській повернутися в ЄС, всупереч гучним протестам і дипломатичним зусиллям польської влади.

Двічі – у квітні і у вересні 2019 року – воєводський адміністративний суд у Варшаві виніс рішення на користь Людмили Козловської, ухваливши переглянути законність внесення її імені в національний список небажаних осіб в Польщі. Суд вказав, що матеріал, зібраний у цій справі, є «дуже розмитим» і «недостатнім», а також, що «зроблені висновки не ґрунтуються на доказах». Відтак справа була передана на повторний розгляд керівнику Управління у справах іноземців та Мазовецькому воєводі. Суд піддав сумніву якість засекречених матеріалів, зібраних Агентством внутрішньої безпеки. Ці рішення були широко визнані символічними і престижними невдачами польського уряду і спецслужб, які були використані в політичних цілях проти організації, що виступала проти руйнування правової держави правлячим табором.

Конфлікт між Фундацією та польським урядом (що розпочався в середині 2017 року) трапився у багатьох сферах: крім судових суперечок, Фундація продовжувала зазнавати політичних і медійних атак з боку політиків правлячої партії та тих засобів масової інформації, що підтримували їх, зокрема так званих публічних медіа. Особливо інтенсивними ці атаки стали в квітні-травні 2019 року, коли в рамках кампанії на виборах в Європарламент депутати Європарламенту від опозиції, що підтримують Фундацію, стали мішенню безжальних атак з боку своїх конкурентів, які балотуються на виборах кандидатів у депутати від партії «Право і Справедливість».

Їхнім головним інструментом став звіт, присвячений Фундації «Відкритий Діалог», отриманий від спеціального слідчого комітету парламенту Республіки Молдова, що тоді контролював лідер Демократичної партії Влад Плахотнюк, який вважався своєрідним неформальним «господарем» держави. З кінця 2016 року Фундація разом з молдавським громадянським суспільством виступає проти патологій в області верховенства права та порушення громадянських прав в Молдові, вимагаючи, зокрема, щоб стосовно Плахотнюка і його соратників були введені санкції ЄС і США.

Як було оголошено раніше, Фундація та її представники зробили ряд юридичних кроків для захисту своїх особистих прав. У звітному році було подано близько 20 позовів про захист особистих прав, зокрема проти членів уряду і парламентарів партії «Право і Справедливість», а також засобів масової інформації, які їх підтримують. У вересні 2019 року Фундація отримала революційний захист свого позову до компанії Telewizja Polska (TVP) – Районний суд у Варшаві визнав наші позови обґрунтованими і надав захист. Суд зобов'язав TVP оголосити – відповідно до майже 40 публікацій на своєму сайті – про судовий розгляд, який було порушено проти TVP. На думку суду, рішення було засноване на ряді порушень персональних інтересів Фундації «Відкритий Діалог», зокрема на «маніпуляціях», «непереконливих твердженнях», «відсутності висновків», «неточності», «оцінках фактів, які не мають нічого спільного з реальністю», і «повністю упередженій заяві».

Голова Ради та довірена особа Фундації Бартош Крамек також виграв (рішення ще не вступило в законну силу) позов про захист особистих прав проти головного редактора проурядового журналу «Газета Польська» Томаша Сакевича.

12.12.2019 в європейських установах в Брюсселі ми організували серію зустрічей з польськими судьями і прокурорами – головними жертвами політично мотивованих переслідувань: судьями Вальдемаром Журекком і Даріушем Мазуром, а також прокурорами Кшиштофом Пархимовичем і Своєю Вжосек. Найважливішими були офіційні зустрічі з віце-президентом Європейської комісії Вірою Юровою і комісаром юстиції Дідьє Рейндерсом. В цей день в Європейському парламенті відбулися також дебати на тему «Кампанія партії «Право і Справедливість» проти польського правосуддя», організовані Фундацією спільно з групою «Оновити Європу» (раніше АЛДЄ) в Європейському парламенті. Крім польської делегації в дискусії взяли участь депутати

Європарламенту Софі інт Вельд (Нідерланди, «Оновити Європу»), Міхал Шимечко (Словаччина, «Оновити Європу») і Роза Тун (Польща, ЄНП).

Аналітична та інформаційна діяльність

Основними темами доповідей та інших досліджень Фондації в 2019 році, як і в попередньому році, були:

1. Порушення прав людини в Казахстані (з акцентом на ситуації політв'язнів і переслідуванні учасників мирних антиурядових акцій протесту);
2. Становище уйгурів і казахстанської меншини в контексті масових порушень прав людини в Китаї;
3. Сучасні методи контролю суспільства в авторитарних країнах і боротьби з дисидентами; роль Китаю в поширенні авторитарних практик по всьому світу;
4. Використання механізмів Інтерполу, Шенгенської інформаційної системи і угод про взаємну правову допомогу авторитарними державами і гібридними режимами для переслідування осіб, яких вони ідентифікують як політичних противників або пов'язаних з ними осіб;
5. Кампанія «LetMyPeopleGo» – становище українських політв'язнів в Росії і Криму і репресії проти кримських татар;
6. Напади на українських громадських активістів та журналістів, які зазнали переслідувань з боку політичних і олігархічних структур в державі, правоохоронних органах і силових структурах у зв'язку з їхньою антикорупційною діяльністю;
7. Переслідування правозахисників та інших представників громадянського суспільства, а також опозиційних політиків, незалежних журналістів та учасників антиурядових акцій протесту в Молдові;
8. Захист адвокатів, що беруть участь в політичних справах (зокрема захисників жертв тортур і політичних в'язнів) в недемократичних державах і на окупованих територіях, а також адвокатів політичних біженців, як-от Марк Фейгін (Росія), Дмитро Сотніков (Росія), Бота Джардемалі (Казахстан), Анна Урсакі (Молдова);
9. Введення персональних санкцій на основі європейського закону Магнітського (і аналогічних механізмів на національному рівні) стосовно посадових осіб з Росії, Казахстану та інших країн як спосіб боротьби з безкарністю за порушення прав людини в світі;
10. Стан верховенства права і нападки на громадянське суспільство, неависницькі висловлювання і злочини на ґрунті ненависті, а також пропаганда польської влади.

Дослідження Фондації були представлені та обговорені в рамках лобістської діяльності, представленої нижче.

Всі доповіді та дослідження доступні на сайті Фондації <http://odfoundation.eu/> (польською, англійською, російською та українською мовами).

Фондація також проводила інтенсивну комунікацію в польських та іноземних традиційних і соціальних медіа, використовуючи свої офіційні профілі в Facebook: <https://www.facebook.com/ODFoundation/>, <https://www.facebook.com/ODFUKR/> (для східних читачів) і свій профіль в Twitter: <https://twitter.com/ODFoundation>.

Лобістська (пропагандистська) діяльність

Як і в попередні роки, цю діяльність координували офіси Фондації в Брюсселі і – особливо щодо ситуації в Польщі – у Варшаві. Найважливішим інструментом залишається співпраця з парламентарями з країн ЄС і членами Європейського парламенту. Фондація також мала інтенсивні

відносини з рядом установ ЄС, іншими міжнародними організаціями та дипломатичними представництвами.

Представники Фундації брали участь в найбільш важливих сесіях та нарадах ряду європейських і міжнародних інституцій в Брюсселі / Страсбурзі (Європейський парламент), Страсбурзі (Парламентська асамблея Ради Європи), Відні (Парламентська асамблея Організації з безпеки і співробітництва в Європі), Варшаві (Конференція ОБСЄ з «людського виміру») і Женеві (ООН – в рамках сесії Ради з прав людини), а також в національних парламентах європейських країн. Ми організували ряд слухань і дебатів, найчастіше у формі презентацій наших доповідей або виступів експертів і/або жертв переслідувань.

У звітному році однією з основних тем правозахисної діяльності Фундації залишалася тема верховенства права в Польщі. Вона все ще була результатом як захисту самої Фундації – на яку напали польська влада разом з авторитарним урядом Казахстану і олігархічним режимом Молдови – так і необхідності продовжувати свою діяльність від імені інших груп і осіб, яких переслідують у Польщі.

Фундація продовжувала вести правозахисну діяльність на європейському та міжнародному рівнях з метою залучення уваги до системних проблем порушень прав людини і окремих випадків їх порушення, найбільш помітні з яких в звітному році ми зафіксували і задокументували в Казахстані. Ми продовжували вести список казахстанських політичних в'язнів, згодом представивши його інститутам ЄС, ООН, ОБСЄ, Раді Європи і національним парламентам, вимагаючи від них чинити тиск на уряд Казахстану з метою звільнення політв'язнів.

Аналогічним способом ми проводимо кампанію в підтримку прав жертв тортур, прав жінок, прав ЛГБТ і релігійних свобод (часто обмежених владою під приводом поширення екстремізму).

У червні 2019 року делегація Фундації (Марчін Мичельський і Паола Гаффуріні) провела серію зустрічей в Сполучених Штатах Америки, присвячених ситуації в Казахстані і Польщі. Місію в Вашингтоні підтримав американський юрист Джаред Генсер, який представляв казахстанського політв'язня Іскандера Єрімбетова і його сім'ю.

В ході місії представники Фундації зустрілися з представниками Департаменту, Гельсінкської комісії США, аналітичних центрів та офісів конгресменів для обговорення ситуації з правами людини в Казахстані після дострокових президентських виборів, що відбулися 09.06.2019. Ми звернули увагу на те, що з погляду дотримання прав людини, уряд Казахстану все більше наслідує приклад Росії і Китаю, ігноруючи більшу частину думок органів ООН, резолюцій Європейського парламенту, рекомендацій ОБСЄ та міжнародних правозахисних організацій.

Ми також відзначили порушення, пов'язані із власне виборчим процесом і масовими репресіями, які його супроводжували: арешти, побиття мирних демонстрантів (офіційно постраждало близько 4000 чоловік, тоді як реальна кількість може бути значно вищою), неодноразові блокування Інтернету і призов до армії молодих активістів і студентів в помсту за їхню громадянську активність. Ми також звернули увагу на випадки стеження і переслідування користувачів соціальних мереж і винесення їм вироків на тривалі терміни позбавлення волі – за звинуваченням в екстремізмі – у зв'язку з їхньою ймовірною підтримкою мирного опозиційного руху «Демократичний вибір Казахстану», яке влада вважає незаконним.

Окремою темою в ході місії було погіршення стану законності та порушення громадянських прав у Польщі у випадках, що стосуються як незалежних суддів, так і громадських активістів (наприклад, справи Ельжбети Підлісної та Людмили Козловської). Ми надали нашим

співрозмовникам звіти і статистичні дані, що ілюструють вищезгадані питання, підготовлені Фондацією та іншими польськими НУО.

Політична ситуація в Молдові повністю змінилася в результаті падіння уряду Демократичної партії і приходу до влади в червні 2019 року лідера проєвропейської опозиції – Майї Санду. Однак це не означало припинення впливу Плахотнюка, який контролював колишню правлячу партію і продовжував впливати на роботу правоохоронних органів. Нестабільний коаліційний уряд проєвропейських партій і соціалістів проіснував до листопада. Найвпливовішим політиком Молдови став проросійський президент країни Ігор Додон, який контролює Соціалістичну партію. Це зумовило необхідність постійної участі Фондації в моніторингу реформ і стану дотримання громадянських свобод в Молдові.

У травні 2019 року ми надали Європейській комісії результати дослідження по процедурі діалогу ЄС-Молдова в сфері прав людини, яке містило в собі, зокрема, перегляд 17 кримінальних справ, що мають ознаки політичної вмотивованості. Ми також вказали на широке використання вкрай наклепницьких кампаній проти тих, хто виступає проти політики Влада Плахотнюка в підконтрольних йому національних ЗМІ, а також на кампанію і розслідування, проведене Прокуратурою Республіки Молдова щодо Людмили Козловської та Фондації.

Разом з молдавським громадянським суспільством ми продовжили зусилля щодо застосування персональних санкцій щодо Влада Плахотнюка як особи, що утримувала де-факто владу в країні по червень 2019 року, і як особи, відповідальної за безпрецедентну корупцію і фінансові злочини гігантського масштабу. Втративши владу, Плахотнюк покинув країну.

З питань, які стосувалися Молдови, ми провели інтенсивну роботу в Європейському парламенті, Парламентській асамблеї Ради Європи та національних парламентах.

Доповідь «Реформа Інтерполу і процедура екстрадиції: зміцнення довіри шляхом боротьби зі зловживаннями» і прийнята на її основі резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи стали важливими віхами в зусиллях зміцнити механізми захисту Інтерполу від зловживань з боку недемократичних держав. Доповідачем від імені Комітету з правових питань та прав людини був польський сенатор Олександр Почей (ЄНП). Фондація представила своє дослідження «За тобою прийшли. Зловживання процедурами екстрадиції, незаконні видворення та викрадення жертв політичних переслідувань», а також запропонувала ряд поправок, в яких ми, зокрема, акцентували увагу на питаннях:

- зловживань в сфері міжнародної взаємної правової допомоги у кримінальних справах та необхідності забезпечення ефективного захисту від них для політичних біженців та їхніх родичів;
- невиконання деяких з існуючих рекомендацій ПАРЕ, включно з створенням компенсаційного фонду для жертв зловживань;
- моніторингу рекомендацій НУО, що займаються питаннями зловживань Інтерполу, екстрадиції та інших транснаціональних механізмів правової допомоги;
- належного розслідування випадків неправомірного використання Інтерполу, видачі та інших форм міждержавної правової допомоги державами, що звертаються за нею в політичних або корупційних цілях.

Більшість поправок, підготовлених Фондацією, були підтримані членами ПАРЕ і включені в текст резолюції.

Раніше, в січні 2019 року, Підкомітет з прав людини Європейського парламенту (ППЛ) опублікував доповідь, під назвою «Неправомірне використання «червоних» повідомлень Інтерполу і вплив на права людини – останні події». Це дослідження в значній мірі спиралося на

такі джерела, як події і рекомендації НУО, серед яких найчастіше цитувалися доповіді Фондації «Відкритий Діалог» про зловживання і екстрадиції Інтерполу.

Восени 2019 року після скандального зловживання механізмом юридичної допомоги з боку бельгійського суду і поліції щодо казахстанської біженки Боти Джардемалі (сестри політв'язня Іскандера Єрімбетова), Фондація об'єдналася з бельгійськими парламентарями, чие втручання призвело до слухання справи міністром юстиції Коеном Гінсом.

У Раді Європи ми разом з багатьма українськими організаціями також виступали за збереження санкцій, введених проти Росії як результату агресії проти України в 2014 році. На жаль, незважаючи на наші зусилля, в червні 2019 роки права російської делегації були відновлені. Значною мірою це було пов'язано зі зверненнями російського громадянського суспільства, яке стурбоване виходом Росії з-під юрисдикції Європейського суду з прав людини.

Дуже важливим і послідовно реалізованим напрямом діяльності Фондації стали зусилля із створення єдиного для всього ЄС правового механізму у вигляді персональних санкцій, що накладаються на осіб, відповідальних за грубі порушення прав людини.

Крім діяльності в ЄС, Раді Європи і ОБСЄ, ми виступали за необхідність прийняття національних механізмів реалізації санкцій Магнітського, зокрема в Німеччині та Італії. Ми також брали участь в роботі міжнародної коаліції Глобальної кампанії Магнітського, яку очолювала американська організація Human Rights First. У 2019 році ми подали два офіційні запити щодо введення санкцій стосовно осіб, відповідальних за порушення прав людини в Казахстані на підставі місцевого закону Магнітського. Ми направили свої запити до Міністерства фінансів США і парламенту Австралії як відповідних установ в цих країнах.

Основними партнерами Фондації у вищезазначеній діяльності стали Італійська федерація з прав людини та український Центр громадянських свобод в Києві. Ми також тісно співпрацюємо з розташованими в Брюсселі Радою адвокатів і юридичних товариств Європи (ССВЕ), Ініціативою арештованих адвокатів (Туреччина) і Всесвітнім уйгурським конгресом.

Підбиття підсумків

У звітному році Фондація стабілізувала свою діяльність у нових умовах і у новій формі: центр її діяльності перемістився в Брюссель, адже Польща стала основною ареною для судової, медійної та громадянської війни (соціальних протестів) для захисту загально визнаних демократичних цінностей, а сама Фондація стала суб'єктом, що перебуває у конфлікті з польським урядом.

Масштаб діяльності Фондації в питаннях, пов'язаних з Польщею, значно збільшився, і, у зв'язку з дуже динамічним характером ситуації, другим пріоритетним напрямком нашої діяльності був захист прав людини в Казахстані.

У 2019 стратегічним партнером Фондації продовжувала залишатися Італійська федерація з прав людини.

Поступово адміністративну і фінансову підтримку діяльності Фондації надавала бельгійська організація «Open Dialogue Foundation Privee», створена нами в кінці 2018 року в Брюсселі, яка взяла на себе цю роль від «польської» Фондації «Open Dialogue Foundation». Як і в попередні роки (з 2014 року), Громадська спілка «Відкритий Діалог», відповідала за адміністративну роботу української команди Фондації.

Детальну інформацію про свою діяльність Фондація публікувала на інтернет-сторінці: www.odfoundation.eu.

2.3. Юридичні події з фінансовими наслідками – немає даних.

3. Інформація про здійснювану господарської діяльності згідно із записом в реєстрі підприємців KRS:

Фондація протягом звітного року не вела господарську діяльність.

4. Рішення Правління Фондації – в 2019 році Правління ухвалило 1 рішення – додаток No 1.

5. Інформація про розмір отриманих доходів:

Надходження всього –1,328,018.34 зл., а саме:

а) Кошти від:

- дотацій: 0,00 зл.

- пожертв: 1, 326,244.39 зл.

б) Фінансові надходження: 0,21 зл.

с) Інші надходження (зокрема матеріальні пожертви): 0,00 зл.

д) Решта надходжень 1773.74 зл.

е) Платна статутна діяльність: 0,00 зл.

ф) Господарська діяльність: 0.00 зл.

6. Інформація про витрати:

Витрати всього – 1,313,617.91 зл., серед яких:

а) Витрати на реалізацію статутної діяльності (грошові виплати): 1,180,357.00 зл.

б) Адміністративні витрати: 130,550.66 зл.

Використання матеріалів та енергії: 74.80 зл.

Послуги інших суб'єктів: 129,591.86 зл.

Податки і оплати: 884.00 зл.

Заробітна плата і соціальне страхування: 0,00 зл.

•

- с) Решта витрат (збільшення витрат за рахунок результатів попереднього року): 0,00 зл.

- д) Фінансові витрати: 496.89 зл.

- е) Інші витрати: 2,213.36 зл.

- 7. Дані щодо діяльності Фондації в сфері:

- а) кількості працівників – протягом звітного року Фондація не наймала працівників;

- б) основної суми базової заробітної плати, виплаченої Фондацією – 0.00 зл.;

- с) розміру річної заробітної плати, сукупно виплаченої членам Правління та іншим органам Фондації – 0,00 зл.;

- д) витрат на заробітну плату на підставі цивільно-правових договорів – 58,190.16 зл.;

- е) наданих Фондацією грошових позик – немає;

- ф) сум на банківських рахунках – Фондація не має банківських

- депозитів, сальдо поточних рахунків станом на останній день року склало:

- g) mBank S.A.: 9,00 зл.; 6,58\$ і 2,03€;

- h) вартості придбаних облігацій і розміру часток або придбаних акцій – Фондація не купувала облігацій, не має ні частки, ні акцій в товариствах комерційного права;

- і) придбаної нерухомості – Фондація не купувала якусь нерухомість;

- j) придбаних інших основних засобів – Фондація не купувала будь-яких основних засобів;

- к) сума активів станом на кінець року дорівнювала сумі зобов'язань Фондації та становила: 14,819.04 зл.;

- l) інформація про розрахунки Фондації в зв'язку з покладеними податковими зобов'язаннями – станом на 31.12.2019 Фондація мала відкриті податкові зобов'язання стосовно податкової інспекції в зв'язку з: прибутковим податком, що стягуються з фізичних осіб (PIT-4) в сумі 0, 00 зл., прибутковим податком, що стягуються з юридичних

осіб (СІТ-8) в сумі 199.00 зл., податком на товари і послуги (VAT-9M) в сумі 0,00 зл. і в зв'язку з внеском до Фонду соціального страхування у сумі 437.93 зл.;

- m) Фондація подавала такі декларації: СІТ-8; РІТ- 4R; РІТ-8AR; NIP-8.

8. Протягом звітнього періоду Фондація не виконувала підрядів для державних суб'єктів або органів самоврядування.

9. У звітньому періоді у Фондації продовжувалася тривала митно-податкова перевірка (трансформована в так званий податковий розгляд) щодо «ретельності декларованої бази оподаткування та правильності розрахунку та оплати прибуткового податку що стягується з юридичних осіб за 2014, 2015 і 2016 роки», яка проводилася Лодзинською митно-казначейською інспекцією.

Перевірка була похідною вимоги, висунутої Міністром координатором спеціальних служб Маріушем Камінським, і Міністром закордонних справ того періоду Вітольдом Вашиковським, після чого керівник Міністерства закордонних справ звернувся до Палати податкової адміністрації у Варшаві з метою початку «комплексної податкової перевірки» в Фондації «Відкритий Діалог».

У звітньому році журналісти «Dziennik Gazeta Prawna» виявили, що вищою посадовою особою Митно-казначейської інспекції в Лодзі є Томаш Вашиковський, брат Вітольда Вашиковського, який раніше обіймав посаду начальника цієї інспекції, а нині залишається начальником 1-го Відділу податкового контролю.

У зв'язку з вищевикладеним (виявлено очевидний конфлікт інтересів) Фондація подала заяву про звільнення з посади начальника Лодзинської митно-казначейської інспекції з метою перенесення процедур контролю в іншу митно-казначейську інспекцію. Ми також подали заяву про зловживання владою на шкоду Фондації за фактом виявлення порушення податкової таємниці у зв'язку з публікацією освітлюваної нею інформації в засобах масової інформації, які підтримують польський уряд. На цій підставі районна прокуратура Лодзі-Балути ініціювала розслідування, в якому діяльність здійснюється Лодзинським територіальним відділом внутрішньої інспекції Міністерства фінансів, і Фондація отримала статус постраждалої сторони.

На думку Фондації, поточна інспекційна діяльність є ще одним елементом в серії різних видів політично мотивованих репресій, спрямованих проти організації польською владою після липня 2017 року.

Голова Правління

.....

Віцепрезидент Правління

.....

Брюссель, 11.12.2020

Додаток:

- Резолюція Ради директорів Фондації «Відкритий Діалог» 2019 р.

